

Tekst: Kol. 1,9

Lezen: Kol. 1,1-20

Zingen: Gz. 42,1.4

Ps. 51,5 (*'s morgens na de wet*)

Ld. 1

Ld.403,1

Gz.179b (*middagdienst*)

Ps. 131

In het kerkblad worden regelmatig mensen genoemd, die iets meegemaakt hebben. **(1)** Die ziek zijn of die een kind gekregen hebben of die net hier zijn komen wonen. Voor veel mensen een handige manier om op de hoogte te blijven van wat er in de gemeente gebeurt. Hoewel: alleen om op de hoogte te blijven? Of is het nog meer?

Ik had daarover een keer een praatje. **(2)** Doet er even niet toe met wie dat was. Maar we waren zo wat aan het praten. En op de één of andere manier kwamen we daarop. Het ging over de geboorte van een kind, geloof ik. In elk geval, ik zei: “Je kunt die mensen best een kaart sturen!” Maar wat kreeg ik als antwoord? “Een kaart sturen? Maar ik ken die mensen niet eens!”

Op dat soort momenten vraag ik me dus echt af, waarom ik stukjes in het kerkblad schrijf. Want hoe dan ook, voor *bekenden* hoef ik het niet te schrijven. Meestal niet tenminste. Want bekenden weten wel wat er aan de hand is. Maar even los daarvan. Want ik denk dat mensen het altijd fijn vinden om iets van anderen te horen. Zelfs een kaart of een brief van een onbekende kan je goed doen. Of van iemand die je misschien alleen maar uit de verte kent.

Denk aan mensen die in de gemeente nieuw binnen komen. Als je alleen wat laat horen aan bekenden, dan horen zij dus nooit wat. Terwijl zij het misschien wel veel harder nodig hebben: een kaartje ('Welkom in onze gemeente!') of een bezoekje of een telefoontje...

Het is altijd fijn om te merken dat andere mensen met je meeleven en dat ze om je denken. En dat ze voor je bidden. Dat ook. (3) Want dat is denk ik één van de belangrijkste dingen, die we voor elkaar kunnen doen: bidden. Ook al ken je elkaar misschien niet eens. Of niet zo goed.

Wat dat betreft, denk ik dat ik wel ongeveer weet, hoe deze brief van Paulus overgekomen is bij de gelovigen in Kolosse. Dat hebben ze vast heel erg gewaardeerd. Ze kennen Paulus niet persoonlijk. Want hij is nog nooit in Kolosse geweest. Hij heeft die gemeente ook niet zelf gesticht. Maar hij stuurt ze wel een brief. Ook al heeft hij die mensen nog nooit gezien. En hij vertelt dat hij voor die mensen dankt en dat hij voor die mensen bidt. Daarmee begint vers 9. Paulus zegt: "Vanaf de dag dat we over jullie geloof gehoord hebben, bidden we voor jullie."

Even helemaal los van hoe de brief verder gaat: als het op deze manier begint, dan is het een fijne brief. Omdat er een stuk warmte in naar voren komt; iets van verbonden zijn met elkaar in het geloof; iets van 'ik wil graag iets voor jullie betekenen'. En hoe dan ook, dat hoort gewoon bij een christelijke manier van leven. Want dat heeft Jezus ook gezegd: "Ik wil graag iets voor jullie betekenen." (4) En toen deed hij wat hij kon; om ons los te trekken uit de macht van de zonde; om ons te bevrijden van het oordeel en van de ondergang.

Die houding van Jezus is een voorbeeld voor ons. In Ef. 5, 1.2 staat het letterlijk: "Volg dus het voorbeeld van God, als kinderen die hij liefheeft, en ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en die zich voor ons opgeofferd heeft."

Nou, dat zit in deze brief. En ook in dit gedeelte: Paulus laat merken dat hij ook in dat opzicht Jezus wil volgen: (5) om zich in te zetten voor mensen, vanuit liefde, om mensen op

de goede weg te krijgen of om mensen op de goede weg te houden. En het is goed, als wij ook op die weg achter Jezus en achter Paulus aan gaan – om het goede te zoeken voor anderen en voor elkaar.

Maar vergis je niet: want dat is niet altijd gemakkelijk. Want elkaar helpen en vast houden, dat kan soms ook betekenen dat je heel hard moet roepen of dat je heel hard moet trekken; omdat mensen anders de *verkeerde* kant op gaan. Dat is ook iets wat in deze brief aan de orde komt. En dan krijg je ook niet altijd positieve of leuke of enthousiaste reacties. Echt niet. Want mensen vinden het helemaal niet leuk, als je zegt dat ze verkeerd bezig zijn in hun leven of als je zegt dat God iets anders wil. En als je dan toch zulke dingen zegt, kun je vaak behoorlijk venijnige reacties krijgen.

Op zulke momenten is dus te meer belangrijk hoe je houding is en hoe je dat laat merken. (6) Om even bij dit gedeelte van Paulus te blijven. De kern van deze tekst is al vrij snel duidelijk: Paulus wil dat de christenen in Kolosse de wil van God steeds beter zullen begrijpen. Dat ze steeds beter zullen gaan begrijpen wat nou eigenlijk Gods bedoeling is. Hij zegt zelfs: als ik bid, dan bid ik dat jullie hart en jullie leven daar steeds voller van zal raken: van die wijsheid; die wijsheid om de wil van God te kunnen begrijpen. De andere woorden in dit gedeelte zitten allemaal daaromheen. Maar dit is de kern: Paulus wil dolgraag dat de gelovigen steeds beter zullen gaan begrijpen wat God van hen wil.

Als het op deze manier gezegd wordt, met zoveel nadruk, dan voel je natuurlijk al snel wat er aan de hand is. Want een goed verstaander heeft maar een half woord nodig. In dat opzicht moet er dus nog het nodig gebeuren in die gemeente. En als je verder leest in deze brief, dan kom je dat ook duidelijk tegen. Want er zijn in Kolosse mensen gekomen met een verkeerde leer. Een leer die wel heel veel lijkt op het evangelie, maar op een aantal belangrijke punten is het net even anders.

Ik ga daar op dit moment niet inhoudelijk op in, wat die dwaling precies was. Op dit moment gaat het vooral om iets anders. Aan de ene kant heel duidelijk dat Paulus laat merken dat het niet goed gaat. Want hij zegt: “Nee mensen, dit is niet wat God wil. En jullie moeten echt nog verder groeien om te kunnen begrijpen wat dan wel Gods bedoeling is.” Maar aan de andere kant (en ook dat is heel duidelijk) laat hij merken dat hij dit zegt vanuit zijn bezorgdheid en vanuit zijn liefde. Niet de zweep erover, geen boze woorden, maar: “Ik bid voor jullie.” (7)

In beide opzichten kunnen we daar iets van meenemen. Allereerst als het gaat om die verkeerde leer. Want dat is niet alleen iets uit de tijd van Paulus. Dat is van alle tijden. En je komt het ook in onze tijd tegen. En in onze tijd misschien nog wel sterker dan vroeger. Of nee, ik moet het iets anders zeggen, denk ik. Het gevaarlijke van onze tijd is, dat veel mensen hun eigen godsdienst samenstellen. Mensen plukken overal wat vandaan, wat hen aanspreekt. Een beetje uit de bijbel, een beetje uit oosterse godsdiensten, een flinke scheut humanisme erbij, want we leven tenslotte niet meer in de donkere middeleeuwen. Ik noem maar wat, want iedereen maakt zo weer zijn eigen keuzes. Mensen kunnen dus ook heel andere keuzes maken. (8)

Maar weet je wat ik het meest opvallende vind? Wat je ook kiest, het is altijd goed! Wil je een beetje van dit en een beetje van dat? Prima! Jouw keus! Of kies je ervoor om je aan te sluiten bij een kerk en neem je de ideeën van die kerk over? Mag ook! Jouw keus!

Eigenlijk is dat de gevaarlijkste dwaling. En dat is typisch een dwaling van onze tijd: jij mag zelf weten wat jij geloven wilt. Je moet zelf weten hoe je wilt leven, welke keuzes je in je leven wilt maken, wat je wel doet en wat je niet doet, enz. Oké, binnen bepaalde grenzen, natuurlijk. Want fundamentalistisch zijn, dat mag dan weer niet. Maar afgezien daarvan: de grenzen zijn wel heel ruim. En hoe dan ook: je krijgt dan een godsdienst of een geloof, waarbij het gaat om mensen. Wat de dichter Willem Kloos vroeger zei: “Ik ben een god in het

diepst van mijn gedachten.” Want dat is het precies. Jij staat als mens in het middelpunt. Wat jij vindt, wat jij graag wilt, waar jij een goed gevoel bij hebt – dat zijn de dingen die de doorslag geven.

En ik ben ervan overtuigd, dat wij daar in de kerk ook last van hebben. Goed, niet zo extreem natuurlijk. Want het gaat tenslotte om het dienen van God. En dat zullen we ook allemaal meteen zeggen, denk ik. En gelukkig maar! Maar tegelijk merk je ook hoe het wel doorwerkt – die houding van: ik laat me niet zomaar aan de kant zetten, en wat ik belangrijk vind dat moet gebeuren. En dat kan op allerlei manieren naar voren komen. Bij de liturgie, bij het organiseren van een activiteit in de gemeente, hoe een bijbelstudieavond loopt, en noem maar op.

Maar dan leren we van Paulus iets anders. Het punt is niet: wat vind *ik* of wat geeft mij een goed gevoel? Paulus zegt: wat God wil – dat moet in het middelpunt staan. En hij zegt: ik hoop dat jullie daar steeds verder in zullen groeien. En *daar* bid ik dus voor. (9)

Daarmee zegt Paulus dus eigenlijk dat we steeds meer de houding moeten krijgen, die Jezus ook had. Want voor Jezus was dat het meest belangrijke in zijn leven: om te doen wat zijn Vader hem opgedragen had. Hij zegt dan zelfs, heel duidelijk: “Ik ben niet gekomen om mijn eigen wil te doen, maar de wil van hem die mij gezonden heeft.” (Joh. 6,38). En daar blijft hij aan vast houden. Zelfs als het vreselijk moeilijk wordt en als het zweet van zijn voorhoofd naar beneden valt als bloeddruppels. Omdat hij het zo verschrikkelijk benauwd heeft en omdat hij zo ontzettend opziet tegen het lijden; het plan van zijn Vader. Maar toch is er geen moment dat hij ermee kapt. Zelfs als het zo moeilijk wordt – zelfs dan zegt hij nog datzelfde: “Niet wat ik wil, maar wat u wilt, Vader; dat moet gebeuren.” (Mat. 26,39).

Wat God wil. Dat is belangrijk voor Jezus. En als het goed is, zijn we ook in dat opzicht volgelingen van hem. Wat God wil; op zich is dat heel duidelijk. Dat was bij Jezus al zo en

dat is nog steeds zo: God wil mensen redden. *Daar* is hij op uit! **(10)** Hij wil niet dat we verloren gaan. Hij wil niet dat we op de dag van het oordeel verkeerd terecht komen. Daarom heeft God zijn Zoon gegeven. En daarom laat God het evangelie verkondigen: de boodschap van redding door Jezus. Omdat alle mensen *die* boodschap nodig hebben. En daarom heeft God zijn Geest gestuurd: om de woorden van die boodschap extra kracht mee te geven. Omdat niemand gered kan worden *zonder* Jezus. Daar is de bijbel heel duidelijk in.

Vandaar dat Paulus dus ook heel duidelijk is, als het gaat om ideeën die afwijken van het evangelie. Die duidelijkheid merk je in deze brief, maar evengoed ook in andere brieven. En dat komt, omdat de boodschap van Jezus niet aangetast mag worden. De liefde van God mag niet ingekort worden. **(11)**

En *daarom* is de eerste vraag niet: wat wil ik zelf? Maar: wat wil God? Wat zegt hij? Over wat goed is en wat verkeerd is? En hoe wil hij me gebruiken? In de kerk? En tussen andere mensen: op het werk, op school, in de buurt waar ik woon? Hoe wil hij me gebruiken voor zijn koninkrijk? Dat is ook een vraag voor ons met elkaar, als gemeente. Want ik denk dat we ook in de kerk vaak veel te veel gericht zijn op onszelf. Zo van: krijg ik wel genoeg aandacht? En zijn de kerkdiensten aangekleed op een manier die mij aanspreekt? En wordt er wel geluisterd naar wat ik te zeggen heb?

Ik ben ervan overtuigd dat dit één van de manieren is die de duivel gebruikt om het gemeentelven te verzieken. Want wat gebeurt er? Het is onvermijdelijk dat je dan een keer je neus stoot. Want het is onmogelijk om het iedereen naar de zin te maken en om iedereen zijn zin te geven. En dan krijg je dus een gemeente met een heleboel mensen die teleurgesteld raken. Om wat reden dan ook. En als dat doorwerkt, dan krijg je een houding van: ze zoeken het maar uit met elkaar. Ik doe niet meer mee. En je laat het allemaal aan je voorbij gaan. Of erger nog: je gaat het ergens anders zoeken. In de hoop dat je daar wel zult krijgen wat jij graag hebben wilt.

Als we beginnen bij onszelf, beginnen we aan de verkeerde kant. En het resultaat is: een gemeente die steeds verder afbrokkelt. En ook voor jezelf is het resultaat negatief: een geestelijk leven dat steeds verder afbrokkelt. En er is er maar één die daar blij mee is. Dat is de duivel!

Een goede houding is dus heel belangrijk. Vragen naar de wil van God. Als je daarmee begint, voor jezelf, en als we daarmee met elkaar beginnen, in de gemeente – dat is het beste middel om frustratie en teleurstelling te voorkomen. En: het is belangrijk om eraan bij te dragen dat je in je geloof wordt *opgebouwd* en dat ook de *gemeente* wordt opgebouwd. Want hoe dan ook: de kerk is niet van ons; het is niet onze club en het is niet onze vereniging van mensen die het fijn vinden om met elkaar iets aan godsdienst te doen. De kerk is het eigendom van Christus. Het is het project van *God* in de wereld. Het is Gods project waarmee hij bezig is om mensen naar zich toe te halen; om mensen los te trekken uit de macht van de zonde en de ondergang. (12)

Er staat een verhaal in de bijbel, waarin dat op een indrukwekkende manier naar voren komt. Dat is in Handelingen 20. Paulus is dan op weg naar Jeruzalem. En hij weet dat hij daar gevangen genomen zal worden. Dat heeft de Heilige Geest hem duidelijk gemaakt. En onderweg naar Jeruzalem heeft hij een ontmoeting met de kerkenraad van Efeze. Om afscheid te nemen. Het is een ontroerend moment. Want ze weten dat ze elkaar niet weer terug zullen zien. En er zullen op dat moment vast allerlei persoonlijke dingen gezegd zijn. Maar die zijn niet opgeschreven. Iets anders is wel opgeschreven. Dat is wat Paulus die kerkenraad op het hart bindt voor de toekomst. Want hij zegt: “Zorg dat jullie dichtbij Christus blijven. Zorg ervoor dat dwalingen geen ruimte krijgen in de kerk.” En waarom? Paulus zegt dan: “Want die gemeente waar jullie voor moeten zorgen, dat is de gemeente die God verworven heeft met het bloed van zijn eigen Zoon!” (Hand. 20,28).

Datzelfde, dat geeft Paulus hier mee aan de gemeente in Kolosse. En wij krijgen het ook

mee: de kerk is het eigendom van God, van Christus. En dat is ook wat de doorslag moet geven: wat hij met ons wil en waar hij met ons naar toe wil.

De vraag is dan natuurlijk wel, hoe je dat doet: om steeds meer te ontdekken van de wil van God. Paulus zegt: dat krijg je van de Heilige Geest. **(13)** Van hem krijg je de wijsheid en het inzicht dat je nodig hebt. Want de Heilige Geest is de Geest van Christus. Zo wordt hij in de bijbel verschillende keren genoemd (Rom. 8,9; 1 Pet. 1,11). Want daar is hij voor gekomen: om mensen door het geloof aan Christus te verbinden en om mensen in die band met Christus te laten groeien. Zo heeft Jezus dat van tevoren zelf ook gezegd: “Als de Geest komt, zal hij het niet over zichzelf hebben, maar over mij. Want alles wat hij jullie bekend zal maken, dat heeft hij van mij.” (Joh. 16,13-15).

Dat is dus wat wij nodig hebben: de leiding van de Heilige Geest. En er is maar één manier om dat te krijgen: door erom te bidden. Zo hebben de leerlingen van Jezus dat ook gedaan, toen Jezus naar de hemel was gegaan. Ze moesten toen wachten op de komst van de Heilige Geest. Maar ze hebben niet met de armen over elkaar gezeten, ze zijn gaan bidden! (Hand. 1,14). Want zo had Jezus dat zelf gezegd: “Als je mijn Vader vraagt om de Heilige Geest, dan zal hij die zeker geven.” (Luc. 11,13).

Kijk, natuurlijk heb je de bijbel nodig. **(14)** Anders kun je de wil van God niet ontdekken. Bijbelstudie is onmisbaar. En je hebt het nodig om naar de kerk te gaan. De schrijver van Hebreeën zegt dat we onze bijeenkomsten niet moeten verzuimen. Want dan doen we onszelf tekort, zegt hij (Heb. 10,23-25). Maar bijbelkennis kan ook *dode* bijbelkennis zijn: dat je het wel weet, maar dat je er niks mee doet. En dat het niks met jou doet. En dat het je niet verandert. En daarom heb je de kracht van de Heilige Geest nodig. Zodat je enthousiast wordt en dat je van binnen warm wordt – bij het idee dat je steeds meer van God gaat ontdekken, en dat het geweldig is om naar hem te luisteren en voor hem te leven.

Dat betekent echt niet dat je dan in één keer een volmaakte gelovige bent. En ook niet dat we met elkaar in één keer een volmaakte kerk zijn. Dat hoeft ook niet. Want volmaakte mensen, dat is toekomstmuziek. Dat komt nog. Als Jezus terug komt. (15) En als hij alles nieuw zal maken. Maar dat betekent dus ook, dat het vóór die tijd nooit volmaakt zal zijn. En dat vraagt God dus ook niet van ons. Dat is het mooie. Er is ruimte om te groeien. Want God heeft heel veel geduld met mensen. Met ons. En datzelfde moeten we dus ook hebben naar elkaar toe: geduld en liefde. Dat is ook heel duidelijk in de benadering van Paulus. Hij ziet dat het in de gemeente van Kolosse niet goed gaat, maar hij zet niet alles meteen op scherp; nee, hij zegt: ik bid voor jullie, zodat jullie steeds verder zullen groeien. In geloof en in wijsheid. Door de kracht van de Heilige Geest.

Van die houding van Paulus kunnen we een heleboel leren. Ook voor de manier waarop we met elkaar omgaan en hoe we in de gemeente zitten en hoe we ons opstellen. Niet met boosheid of met frustratie, maar met liefde en hoop en verwachting.

Ook met verwachting. Ja, want als je gebeden hebt om de Heilige Geest en je doet dan je ogen weer open, dan mag je ook verwachten dat je iets zult zien. Dat je iets zult zien van Gods kracht en van zijn liefde en hoe dat doorwerkt bij mensen. Bij ons. Dat we steeds meer gaan ontdekken van de wil van God en dat we steeds meer gaan beantwoorden aan zijn bedoeling. Je zult het zien. Bij jezelf en bij anderen. Misschien niet meteen. En misschien niet in grote dingen. En het wordt zeker niet volmaakt. Maar één ding is zeker. Jezus heeft het zelf beloofd: “De Vader zal vanuit de hemel de Heilige Geest geven; hij zal hem geven, als je hem daarom vraagt!”

Amen.